

ИВАН МИЛОЈЕВИЋ*
МИЛОШ МИЉКОВИЋ**
Министарство одбране
Београд

UDC: 336.2
Прегледни рад
Примљен: 24.08.2021
Одобрен: 26.09.2021
Страна: 251–266
DOI: 10.51738/Kpolisa2021.18.3r.4.01

РАЧУНОВОДСТВЕНИ ТРЕТМАН ПОРЕЗА НА ИМОВИНУ КОД БУЏЕТСКИХ СУБЈЕКТА

Сажетак: Порез на имовину је током раста привредне активности постао један од мање издашних пореза, али и даље изузетно значајан вид прихода услед фискалне федерализације. Порез на имовину у Р. Србији правно је утемељен и сферно уређен Законом о порезима на имовину.

У овом раду ће бити приказано како буџетски корисник као субјекат који води пословне књиге по принципу двојног књиговодства евидентира порез на имовину. Овај порез се утврђује самоопорезивањем тако што порески обвезник подноси пореску пријаву. Методама књиговодственог обухватања промена за опрему добијену као поклон у натуралном облику, набавке дела основних средстава од страних донација као и новчаних средстава од домаћег донатора биће обрађен предмет овог рада.

Кључне речи: порез, имовина, порески обвезник, књиговодствени третман.

Увод

Порези на имовину су врста јавних прихода који учествују значајнијим процентом у укупним приходима буџета. Овај порез спада у реалне порезе (Поповић 2014) јер је за њега неопходно само постојање непокретности коју директно погађа док се не води рачуна о личности и економској снази лица коме се пореска обавеза утврђује. Порези на имовину се сматрају статичним порезима онда када предмет опорезивања није имовина у динамици (Анђелић и Мајсторовић 2016, 11), а када се испољава економска снага и као порези којим се опорезује имовина у динамици, а када се као последица јавља трансфер

* drimilojevic@gmail.com

** milos.miljkovic.mekis@gmail.com

имовине и њених права што за последицу има стицање економске снаге која ће се опорезивати. Статични порези на имовину представљају сигуран приход буџета који се лако и са великом поузданошћу може планирати, с обзиром на то да је редован порез који се плаћа периодично све док опорезована непокретност постоји (Костић 2020, 46). На основу пореске пријаве коју је у обавези да поднесе порески обвезник, утврђује се овај порез. Порески обвезник који води дневник, главну књигу и помоћне књиге, износ пореске обавезе је у обавези да утврди самоопорезивањем. Порески обвезник (Мајсторовић, Тасић и Јовићевић 2020, 57) је дужан да до 31. марта сваке године поднесе пореску пријаву са приказаним порезом за конкретну годину. За имовину за коју је могуће остварити пореско ослобођење, пријава се не подноси. Приликом утврђивања пореза за конкретну годину, све промене које се евидентирају у току године, а могу имати или имају значај на износ обавезе, нису од значаја приликом утврђивања обавезе за конкретну годину (Vasiljević 2016, 721). Правилно евидентирање овог пореза у пословним књигама је од велике важности за поштовање принципа рачуноводства о начину вођења пословних књига.

Порез на имовину и њихово нормативно уређење у Републици Србији

Порези на имовину, онако како су уређени, уведени су у порески систем Републике Србије правним актом који се звао Закон о порезима на имовину („Службени гласник РС”, бр. 76/91). Његова примена почела је почетком месеца јануара 1992. године. Закон о порезима на имовину онај који је нама данас познат објављен је у „Службеном гласник Републике Србије”, бр.80/02, 80/02 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12, 47/13, 68/14, 95/18, 99/18 и 86/2019 – у даљем раду - Закон о порезима и доживео је више измена у периоду од када је донет 2002. године па до данас.

Порези на имовину спадају у реалне (објектне) порезе и они погађају имовину, не водећи при том рачуна о личности и економској снази самог пореског обвезника. Да би се делимично ублажило наведена карактеристика пореза на имовину, у њихов систем се уводе одређени елементи који уважавају поједина персонална (лична) својства пореског обвезника. Пример за то је члан 12. Закона о порезима, којим је прописано пореско ослобађање за имовину која је у државном власништву, а на коришћењу је код државних органа, осим јавних предузећа, као и за конзуларна и дипломатска представништва инодржава, ако Република у тим државама има иста права по основу овог пореза као и за имовину конвенцијално признатих цркава и других верских заједница и за имовину за коју је закључењем билатералног уговора са неком другом државом регулисано да се наведени порез не плаћа, као и онда када укупна основица за обрачун пореза за све непокретности у локалној самоуправи није већа од 400.000,00 динара (Радичић и Раичевић 2011).

Члан 6. Закона о финансирању локалне самоуправе („Службени гласник РС”, бр. 62/2006, 47/2011, 93/2012, 99/2013, 125/2014, 95/2015, 83/2016, 91/2016, 104/2016, 96/2017, 89/2018, 95/2018, 86/2019, 126/2020 на даље у раду

- Закон о финансирању локалне самоуправе) порез на имовину је сврстао у изворне приходе јединице локалне самоуправе, што значи да стопу овог пореза, утврђују скупштине јединица локалне самоуправе.

Од 1. јануара 2007. године порез на имовину који није у динамици утврђују, контролишу и наплаћују јединице локалне самоуправе, с обзиром на то да порез на имовину представља изворни приход локалне самоуправе. Спроведеном децентрализацијом фискалног система (Видовић и Дуин 2018, 114) омогућено је сопствено финансирање јединица локалне самоуправе, па самим тим и њихова већа финансијска самосталност. Фискалном децентрализацијом се подстиче пореска конкуренција (Прдић 2018, 378) међу јединицама локалне самоуправе, која успешнијима у тржишној утакмици обезбеђује веће приходе на основу којих могу да планирају и финансирају обављање послова из њихове надлежности.

Нормативно уређење пореза на имовину

Измирење обавеза по основу пореза на имовину у Републици Србији уређено је Законом о порезима који је усаглашен са Законом о финансирању локалне самоуправе. За законито и тачно утврђивање пореске обавезе која произилази по основу Закона о порезима на имовину за порески период од годину дана, најпре се морају дефинисати и нормативно уредити појмови од значаја за исказивање обавезе по основу пореза, а то су (Ђорђевић и Митић 2020, 131):

- 1) пореска основица пореза на имовину;
- 2) порески обвезник пореза на имовину;
- 3) пореска ослобађања и олакшице и
- 4) пореска стопа.

Законом о порезима су прописани максимални износи стопа пореза на имовину до којих се у јединици локалне самоуправе може утврђивати порез на имовину, с тим да јединица локалне самоуправе утврђује конкретну висину стопе.

Овим законским решењем спречена је могућност да, у одсуству максималне пореске стопе уређене законом, локална самоуправа неограничено (повећањем пореске стопе да повећава порески терет обвезницима, ради обезбеђења средстава за своје расходе. Сагласно овлашћењу датом скупштини локалне самоуправе, локална самоуправа може самостално да утврди стопу или стопе пореза на имовину, а на основу Закона о порезима на имовину и раније донете Одлуке о стопама пореза на конкретној територији самоуправе за опорезивање имовине која се на њој налази. Локалним самоуправама је дато право да уређују стопу пореза на имовину до висине највише стопе пореза уређене Законом о порезима, омогућава различите висине ових стопа у различитим јединицама локалне самоуправе и различите приходе по основу пореза на имовину за сваку наредну годину.

Закон о порезима на имовину дефинише неколико различитих врста пореза и то: на имовину у статистици и имовину у динамици.

Статички порез на имовину у надлежности су локалне пореска власти, док на поклон и наслеђе и пренос апсолутних права администрира Пореска управа преко Сектора за издвојене активности. Да би се Закон о порезима могао правилно да примењује на конкретне случајеве Пореска управа мора у свом раду примењивати Закон о пореском поступку и пореској администрацији, који је од великог значаја за њен правилан рад, тако мора примењивати Закон о управном поступку, којима су прописана правила о надлежности за вођење поступка, спровођење поступка, доношење решења, решавања по жалби итд. Поред наведених процесних закона, у целокупном поступку утврђивања пореске обавезе неопходно је водити рачуна и о другим пореским законима чија примена искључује утврђивање пореске обавезе по основу Закона о порезима, али и непореским законима којима се уређују начин вођења пословних књига и начин састављања рачуна пословне године и то пре свега следећих Закона: о средствима у својини Републике Србије, о порезу на добит правних лица, пореза на додату вредност, о буџетском систему, о порезу на доходак грађана, о рачуноводству, и др., као и о подзаконским актима донетим на основу тих закона.

Буџет као финансијски институт

Све јавне приходе (порезе, доприносе, накнаде, таксе и друге облике јавних прихода), који се убирају ради финансирања јавних расхода државе, треба билансирати и расподелити на одређене кориснике и за утврђене намене, чему служи буџет. Држава својим буџетом уређује обим средстава за финансирање свих државних јавних функција, као и инструменте дистрибуције тих средстава на поједине кориснике по обиму и намени. Локалне самоуправе и Аутономне покрајине, односно њихове скупштине као и скупштине градова и општина, сваке године планирају приходе и примања, а одобравају расходе и издатке потребне за финансирање својих изворних и поверених послова.

Буџетски систем Републике се састоји од буџета:

- Републике Србије,
- аутономних покрајина,
- градова и општина,
- града Београда и
- финансијских планова организација обавезног социјалног осигурања.

Буџет у себи садржи општи посебни део. Општи део буџета чине: 1) приказ прихода и расхода; 2) преглед примања из иностраних и из домаћих кредита, отплате главнице као и камате дуга свих нивоа власти; 3) процена укупног задужења, односно раздужења током буџетске године; 4) предлози за коришћење суфицита, као и изворе за финансирање евентуалног дефицита; 5) процене износа нових гаранција током буџетске године; 6) процене других евентуалних обавеза и њихово дејство на буџет; 7) преглед и структура укупно неизмиреног дуга и датих гаранција; 8) стална и текућа буџетска резерва и 9) описи и процене пореских расхода (Вукша, Анђелић и Милојевић 2020, 68).

Посебан део буџета састоји се од финансијских планова које израђују директни корисници буџетских средстава. Они у себи садрже издатке директних корисника, а у складу са функционалном и економском класификацијом. Организације обавезног социјалног осигурања доносе финансијски план, а у такве спадају Републички фонд за здравствену заштиту, РФ за ПИО пољопривредника, за самосталне делатности, Републички фонд за запослене и Национална служба за запошљавање.

Приходи које остварују локалне самоуправе

У складу са члном 5. Закона о финансирању локалне самоуправе, у буџету локалне самоуправе новчана средства се обезбеђују из трансфера, уступљених и изворних прихода, по основу задуживања и других прихода утврђених законом.

Порез на имовину као приход локалне самоуправе обрачунава се на право:

- својине на земљиште чија је површина већа од 10 ари;
- закупа или коришћења, стана или друге непокретности за физичко лице;
- непокретности у јавној својини, без правног основа,
- коришћење непокретности у јавној својини од корисника непокретности, у складу са законом којим се уређује јавна својина;
- коришћења државине непокретности од стране лица које није познато.

Порез на имовину се мора измирити онда када на непокретност постоји право закупа, коришћења или државине, а не постоји право својине. На основу члана 5. став 1. Закона о финансирању локалне самоуправе, стамбене и пословне зграде, земљиште, станови, пословне просторије, зграде, гараже и просторије за одмор и рекреацију други грађевински објекти и њихови делови се сматрају непокретностима.

Право својине, као предмет опорезивања, подразумева најширу правну власт на ствари у оквиру правног поретка. Право својине обухвата: право држања, коришћења и располагања једном ствари, па и непокретности, и оно делује према свима (ерга омнес), па стога представља најпотпунију, најширу и најсадржајнију правну власт на ствари у оквиру правног поретка. Међутим, пошто остала права (коришћење, државина) лишавају власника непокретности на којој је конституисано право својине, дела његових овлашћења као власника, законом је уређено да порез на имовину плаћа носилац тих права, а не власник непокретности.

Територијални принцип је основни принцип током утврђивања пореза на имовину, то значи у суштини да је порески обвезник физичко и правно лице које има одређено право над непокретности која се налази на територији под управом локалне самоуправе. Територијални принцип, са аспекта наплате пореза на имовину, има ту предност што се предмет опорезивања (непокретност) налази на националној територији, па се порез може лако наплатити, по потреби, и принудним путем из саме непокретности.

Образац ППИ-1

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
Јединица локалне самоуправе _____
Организациона јединица _____

ПОРЕСКА ПРИЈАВА	
ИЗМЕЊЕНА ПОРЕСКА ПРИЈАВА	
Идентификациони број пријаве	

**ПОРЕСКА ПРИЈАВА
О УТВРЂЕНОМ ПОРЕЗУ НА ИМОВИНУ ЗА 20 _____ ГОДИНУ**

1. ПОДАЦИ О ОБВЕЗНИКУ ПОРЕЗА, ОДНОСНО О ОГРАНКУ НЕРЕЗИДЕНТНОГ ОБВЕЗНИКА	
1.1. Пословно име, односно име и презиме	_____
1.2. Порески идентификациони број (ПИБ, односно ЈМБГ)	_____
1.3. Матични број	_____
1.4. Претежна делатност	Шифра _____
_____ Назив	_____
1.5. Датум уписа у регистар	_____
1.6. Подаци о седишту/адреси огранка/пребивалишту/боравишту:	
1.6.1. Град/Општина	_____
1.6.2. Место	_____
1.6.3. Назив улице	_____
1.6.4. Број (број и слово)	_____
1.6.5. Спрат, број посебног дела објекта (стана, локала и сл.) и слово	_____
1.6.6. Број телефона	_____
1.6.7. E-mail	_____

2. ПРИЈАВЉУЈЕМ:	
2.1. Утврђени порез за 20 _____ годину	_____
2.2. _____ измену утврђеног пореза за 20 _____ годину због промене:	_____
Дан настанка промене:	_____

3. УТВРЂЕНИ ПОРЕЗ ЗА 20 _____ ГОДИНУ	
(збир утврђеног пореза за све непокретности са Бр. 8. Прилога-1)	_____
3.1. Износ пореза за прво тромесечје (збир утврђеног пореза за прво тромесечје за све непокретности са Бр. 8.1. Прилога-1)	_____
3.2. Износ пореза за друго тромесечје (збир утврђеног пореза за друго тромесечје за све непокретности са Бр. 8.2. Прилога-1)	_____
3.3. Износ пореза за треће тромесечје (збир утврђеног пореза за треће тромесечје за све непокретности са Бр. 8.3. Прилога-1)	_____
3.4. Износ пореза за четврто тромесечје (збир утврђеног пореза за четврто тромесечје за све непокретности са Бр. 8.4. Прилога-1)	_____

4. ИЗНОС УВЕЋАЊА-УМАЊЕЊА УТВРЂЕНОГ ПОРЕЗА СА БРОЈА 3. ЗБОГ ПРОМЕНЕ СА БРОЈА 2.2.	
(збир Бр. 9. из Прилога-1 који су саставни део ове пријаве)	_____
4.1. Износ увећања-умањења утврђеног пореза за прво тромесечје (збир Бр. 9.1. из Прилога-1 који су саставни део ове пријаве)	_____
4.2. Износ увећања-умањења утврђеног пореза за друго тромесечје (збир Бр. 9.2. из Прилога-1 који су саставни део ове пријаве)	_____
4.3. Износ увећања-умањења утврђеног пореза за треће тромесечје (збир Бр. 9.3. из Прилога-1 који су саставни део ове пријаве)	_____
4.4. Износ увећања-умањења утврђеног пореза за четврто тромесечје (збир Бр. 9.4. из Прилога-1 који су саставни део ове пријаве)	_____

5. УТВРЂЕНИ ПОРЕЗ ЗА 20__ ГОДИНУ НАКОН ПРОМЕНЕ (Бр.3 + Бр.4, одн. Бр.3 - Бр.4.)		<input type="text"/>
5.1. Износ пореза за прво тромесечје (Бр.3.1. + Бр.4.1, одн. Бр.3.1. - Бр.4.1.)		<input type="text"/>
5.2. Износ пореза за друго тромесечје (Бр.3.2. + Бр.4.2, одн. Бр.3.2. - Бр.4.2.)		<input type="text"/>
5.3. Износ пореза за треће тромесечје (Бр.3.3. + Бр.4.3, одн. Бр.3.3 - Бр.4.3.)		<input type="text"/>
5.4. Износ пореза за четврто тромесечје (Бр.3.4. + Бр.4.4, одн. Бр.3.4. - Бр.4.4.)		<input type="text"/>

6. ПОПИС ПРИЛОГА НА ОБРАСЦИМА ПРИЛОГ-1 И ПРИЛОГ-2:	Број Прилога
6.1. на Обрасцу Прилог-1	<input type="text"/>
6.2. на Обрасцу Прилог-2	<input type="text"/>

7. ПОПИС ПРИЛОЖЕНИХ ДОКАЗА:

8. НАПОМЕНА ПОДНОСИОЦА ПРИЈАВЕ:
--

Попуњава подносилац пријаве: пријаву је попунио и подноси:	
☐ порески обвезник	☐ законски заступник обвезника (ПИБ подносиоца пријаве)
☐ порески пуномоћник	☐ заступник обвезника по службеној дужности
☐ порески саветник	☐ огранак нерезидентног обвезника (ЈМБГ подносиоца пријаве)
<input type="text"/> (пословно име, односно име и презиме подносиоца пријаве)	<input type="text"/> (пребивалиште, односно седиште подносиоца пријаве)
У _____ Дана: _____ 20__	Потпис подносиоца пријаве: _____

Попуњава орган јединице локалне самоуправе надлежан за утврђивање, наплату и контролу пореза на имовину Потврда о пријему пореске пријаве:
--

Слика 1. Пореска пријава којом се утврђује пореза на имовину

Ради утврђивања пореске обавезе, порески обвезници су дужни да поднесу пореску пријаву. Правно субјекат које води пословне књиге је у обавези да утврди порез на имовину, те је на основу тога дужан да поднесе пореску пријаву на обрасцу ППИ-1.

Образац ППИ-1, обвезник ће поднети локалној самоуправи оној на чијој је територији непокретност смештена. Једним образцем ППИ-1 обухватају се све непокретности на једној територији локалне самоуправе. На основу података из пореске пријаве односно обрасца ППИ-1 (који се утврђује на основу корисне површине и просечне цене квадратног метра непокретности на територији локалне самоуправе, а у зони у којој је смештена непокретност) утврђује се вредност непокретности применом пореске стопе коју утврди скупштина јединице локалне самоуправе.

Корисна површина објекта се утврђује на основу одговарајуће документације, а ако такве документације нема, утврђује се мерењем. Зона у којој се непокретност налази представља део територије одређене локалне самоуправе

која се одлуком надлежних органа у локалној самоуправи одређује и зависи од комуналне и саобраћајне опремљености и опремљености јавним објектима као и њеном повезаношћу са индустријским зонама и осталим битним садржајима у локалној самоуправи (Прдић 2019, 33).

Локална самоуправа је у обавези да на територији на којој се простира одреди најмање две зоне, а након тога и просечну цену непокретности по тим зонама, а на основу временског периода од јануара до краја септембра године која је претходила текућој години, односно конкретне године за коју се утврђује цена. Цена се одређује актом надлежног органа.

Пореска стопа у проценту од 0,40% може бити утврђена за пореске субјекте који воде књиге. Онда када локална самоуправа није утврдила износ пореске стопе или је иста утврђена погрешно, односно изнад максималног износа, метода утврђивања пореза биће таква да ће се порез утврдити применом највише пореске стопе на непокретности пореског обвезника који има устројене пословне књиге (Видовић и Јолдић 2018, 291). Да је пореска обавеза пореза на имовину настала узима се дан стицања права на имовину, дан када је успостављана државина, кад се плаћа порез на државину, дан када је отпочето коришћење, дан када је непокретност оспособљена, дан када је издата употребна дозвола или дан када је омогућено коришћење имовине на други начин. Порез на имовину неће се плаћати, онда када престане право обвезника на државину или коришћење или онда када престане да постоји конкретна непокретност. Онда када непокретност користе органи државе, аутономне покрајине или локалне самоуправе или неки од корисника буџетских средстава, а у складу са чланом 12. став 1. тачке 1. Закона о порезима, порез на имовину се неће платити. Државни органи и органи аутономне покрајине као и органи локалне самоуправе непокретне ствари у јавној својини користе у циљу извршавању њихових надлежности, али и ради остваривања прихода давањем у закуп тих истих непокретности. Власник непокретности је држава, а остали органи имају само право коришћења (Милојевић 2010).

Редни број Прилога

Прилог-2 уз Образац ППИ-1

НЕПОКРЕТНОСТИ КОЈЕ СУ ОСЛОБОЂЕНЕ ПЛАЋАЊА ПОРЕЗА									
Р. бр.	Подаци о непокретности								
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
(предмет опорезивања) (врста непокретности)		(зона)	(узео)	(укупна површина) m ²			(корисна површина) m ²		
<input type="text"/>		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>			<input type="text"/>		
(место)		(катастарска општина)			(бр. катастарске/их парцеле/а)				
<input type="text"/>		<input type="text"/>			<input type="text"/>				
(назив улице)		(број и слово)	(спрат)	(бр. посебног дела)	(бр. листа непокр.) ¹	(законски основ за пореско ослобођење) ²			
Дан од којег се утврђује порез за 20 год.		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Основ		<input type="text"/>	<input type="text"/>
Дан до којег се утврђује порез за 20 год.		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Основ		<input type="text"/>	<input type="text"/>

1 - уноси се број листа непокретности - за непокретности, односно број листа водова - за водове

2 - уноси се одредаба (члан, став и тачка) Закона о порезима на имовину, која је основ за пореско ослобођење

Слика 2. Прилог уз Образац ППИ-1

Иако су саставни делови Обрасца ППИ-1, прилози 1 и 2, обвезник ослобођен плаћања пореза за све непокретности наведене у пореској пријави не подноси Прилог 1 и подприлоге уз тај прилог, с обзиром на то да Прилог 1 садржи податке о утврђивању пореза које не дотиче изузеће плаћања пореза на имовину.

У овај прилог се исказују подаци о непокретностима за које обвезник пореза има права на пореско ослобађање, као и законски основ за пореско ослобађање.

Порез на поклон

По основу примљеног поклона, поклонопримац је обавезан да Пореској управи поднесе пријаву којом се утврђује пореза на добијени поклон, а на Обрасцу ППИ-3.

4. ПОПИС ПРИЛОЖЕНИХ ДОКАЗА:		
5. НАПОМЕНА		
Пријаву је припремио ⁵ : ☐ порески обвезник ☐ порески пуномоћник ☐ порески саветник ☐ законски заступник обвезника ☐ заступник обвезника по службеној дужности ☐ солидарни јемац	<input type="text"/> (ЈМБГ/ЕБС подносилац пријаве)	<input type="text"/> (ЈМБГ/ЕБС подносилац пријаве)
<input type="text"/> (пословно име, односно име и презиме подносилаца пријаве)		
<input type="text"/> (адреса подносилаца пријаве)		
<input type="text"/> (место)	<input type="text"/> (датум)	<input type="text"/> (потпис подносилаца пријаве)

- 1 - Пореска пријава се подноси Пореској управи - организационој јединици надлежној за територију на којој обвезник - физичко лице има пребивалиште, оди. боравиште, оди. на којој обвезник - правно лице има седиште; изузетно, пореска пријава за утврђивање пореза на поклон који за предмет има само непокретност подноси се Пореској управи - организационој јединици надлежној за територију на којој се налази непокретност коју обвезник прима на поклон
- 2 - Подносилац пријаве означава да ли подноси пореску пријаву или измењену пореску пријаву
- 3 - ЕБС - Евиденциони број странца, уносен нередидентно физичко лице које има боравиште у Републици Србији
- 4 - Право на пореско ослобођење из члана 21. Закона о порезима на имовину („Сл. гласник РС”, бр. 26/01, 45/02-С/С, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12-УС, 47/13, 68/14-др. закон, 95/18, 99/18-УС и 86/19 - у даљем тексту: Закон), односно на умањење пореза по основу пореског кредита из члана 22. Закона (резидент Републике Србије на наслеђе оди. поклон покретних ствари и права (осим права на непокретности) остварено у иностранству, на које наслеђе оди. поклон је порез плаћен у држави на чијој територији се налази)
- 5 - Подносилац пријаве у одговарајућој кућној обележава основ по коме подноси пријаву

Слика 3. Пореска пријава за утврђивање порез на поклон и наслеђе

У пореску пријаву се уносе подаци о правној основи примљене на поклон имовине, датум закључења уговора о поклону, односно датум пријема поклона. Уколико поклонопримац испуњава услове за пореско ослобођење на основу члана 21. Закона о порезима, обавезан је да ради пореског ослобађања унесе основ ослобађања. Порез на поклон не плаћа се у складу са чланом 21. став 1. тачка 8. Закона о порезима, када држава склопи билатерални уговор како је дефинисано чланом 21. став 1. тачом 12. Закона о порезима, а правни субјекат прими донацију у виду ствари, новца или неког другог права, неће се платити порез.

У наставку текста дати су примери књижења основних средстава добијених на поклон.

Књижење опреме добијене на поклон у натуралном облику

Чести су случајеви да донатори, уместо новчаних средстава, поклонопримцима уступају опрему или друга основна средства која су била у употреби или су, пак, нова. У оба случаја уз поклоњено средство донатор доставља и документацију из које се може поуздано утврдити његова вредност, а ако из било којих разлога донатор не достави документацију о вредности поклоњеног средства, поклонопримац записнички, утврђује његову тржишну вредност.

Књижење основних средстава добијених на поклон (као донација у натуралном облику) – дакле, без издатака за набавку ових средстава извршиће се у складу са чланом 10. Правилника о стандардном класификационом оквиру и Контном плану за буџетски систем („Службени гласник РС”, бр. 16/16, 49/16, 107/16, 46/17, 114/17, 20/18, 36/18, 93/18, 104/18, 14/19, 33/19, 68/19, 84/19 и 151/20 на даље - Правилник о стандардном класификационом оквиру), прописује да се књижењем на субаналитички konto – Друге промене у обиму у оквиру групе 011000 – Некретнине и опрема, и чланом 13. Правилника, одобрењем еквивалентног износа у складу са принципима двојног књиговодства на субаналитичким контима у оквиру синтетичког konta 341100 – Друге промене у обиму, на којима се такође књижи и исправка вредности по основу обрачунате амортизације и обрачунате употребе.

Све промене које су код корисника буџетских средстава у текућој години евидентирани на контима – Друге промене у обиму, при отварању почетног стања наредне године преносе се на субаналитичка konta имовине у категорији 010000 – Нефинансијска имовина у сталним средствима, и аналогно томе на одговарајућа субаналитичка konta у оквиру синтетичког konta 311100 – Нефинансијска имовина у сталним средствима.

Пример 1

Донатор је кориснику буџетских средстава у јуну 2020. године поклатио један рачунар који је неко време био у употреби. Према документацији коју је донатор доставио, набавна вредност рачунара износи 70.000,00 динара, исправка вредности 20.000,00 динара и садашња вредност 50.000,00 динара. Износ обрачунате амортизације од 1. јула до 31. децембра 2020. године (по амортизационој стопи од 20%) износи 7.000,00 динара.

Књижење

Ред. број	Кonto		Опис	Износ	
	Дугује	Потражује		Дугује	Потражује
1	2	3	4	5	6
I – Књижење у текућој 2020. години приликом добијања рачунара на поклон					
1	011228		Друге промене у обиму административне опреме	70.000,00	

		011229	Исправка вредности административне опреме		20.000,00
		341131	Друге промене у обиму опреме		50.000,00
			<i>– за укњижење рачунара примљеног на поклон од донатора</i>		
II – Књижење обрачунате амортизације 31. децембра 2020. године					
2		341131	Друге промене у обиму опреме	7.000,00	
		011229	Исправка вредности административне опреме		7.000,00
			<i>– за обрачунату амортизацију од 1. јула до 31. децембра 2020. Године</i>		
III – Књижење у почетном стању 1. јануара 2021. Године					
3		011222	Рачунарска опрема	70.000,00	
		011228	Друге промене у обиму административне опреме		70.000,00
			<i>– за пренос на основна средства (у почетном стању)</i>		
4		341131	Друге промене у обиму опреме	43.000,00	
		311112	Опрема		43.000,00
			<i>– за евидентирање опреме на изворима капитала (у почетном стању)</i>		

Напомена: С обзиром на то да је вредност рачунара добијеног на поклон мања од 100.000,00 динара, поклонопримац не плаћа порез на поклон.

Књижење набавке основних средстава (опреме) из иностраних донација

Пример 2

Влада Републике Немачке је за набавку медицинске опреме на девизни рачун здравствене установе уплатила износ од 10.000 евра, односно износ од 1.175.967,00 динара на дан уплате 05.12.2020. године (средњи курс 117,59 дин.= 1 евро). Здравствена установа је по закљученом уговору за набавку медицинске опреме 14.12.2020.године уплатила добављачу износ од 1.175.967,00 динара. Међутим, 14.12.2020. године, приликом плаћања добављачу средњи курс евра је био 117,5576 динара за 1 евро, односно 10.000 евра је вредело 1.175.576,00 динара, који је банка са девизног рачуна и уплатила на текући рачун здравствене установе.

У датом примеру се јасно види да је приликом плаћања добављачу дошло до разлике у динарима, односно негативне курсне разлике од 391 динар, што је важно приликом књижења, јер 391 динар терети конто 444111 – Негативне курсне разлике. Здравствена установа неће моћи да одбије претходни порез који је исказан у фактури добављача. Такође, здравствена установа не плаћа порез на поклон у складу са међународним уговором са земљом донатором.

Књижење

Ред. број	Конто		Опис	Износ	
	Дугује	Потражује		Дугује	Потражује
1	2	3	4	5	6
1	121411		Девизни рачун код домаћих банака	1.175.967,00	
		731161	Текуће донације од иностраних држава у корист Републичког фонда за здравствено осигурање		1.175.967,00
			– за примљену донацију из иностранства (по курсу 117,6036) – по изводу		
2	131212		Обрачунати неплаћени издаци	1.175.967,00	
		252111	Добављачи у земљи		1.175.967,00
			– за обавезу по фактури добављача		
3	015122		Административна опрема у припреми	1.175.967,00	
		311151	Нефинансијска имовина у припреми		1.175.967,00
			– за евидентирање набавке опреме у припреми		
4	121112		Текући-рачуни	1.175.576,00	
	441111		Негативне курсне разлике	391,00	
		121411	Девизни рачун код домаћих банака		1.175.967,00
			– за пренос са девизног на динарски рачун и књижење негативних курсних разлика у моменту плаћања (по курсу 117,4705) – по изводу		
6	252111		Добављачи у земљи	1.175.967,00	
		121112	Текући-рачуни		1.175.967,00
			– за плаћену фактуру добављачу – по изводу		
7	512511		Медицинска опрема	1.175.967,00	
		131212	Обрачунати неплаћени издаци		1.175.967,00

			– издаци на класи 500000 за плаћену опрему		
8	011251		Медицинска опрема	1.175.967,00	
		015125	Медицинска и лабораторијска опрема у припреми		1.175.967,00
			– за пренос опреме из припреме у употребу		
9	311151		Нефинансијска имовина у припреми	1.175.967,00	
		311112	Опрема		1.175.967,00
			– за евидентирање опреме у употреби на изворима капитала		

Напомена: Под претпоставком да је на основу података из примера 2 приликом плаћања дошло до слабљења динара у односу на евро, односно да 10.000 евра у динарима износи 1.176.358,00 по средњем курсу (117,6358 динара за 1 евро), онда би књижење под редним бројем 4 из претходног примера изгледало овако:

Књижење: за позитивне курсне разлике

Ред. број	Кonto		Опис	Износ	
	Дугује	Потражује		Дугује	Потражује
1	2	3	4	5	6
4	121112		Текући-рачуни	1.176.358,00	
		745161	Мешовити и неодређени приходи у корист Републичког фонда за здравствено осигурање		391,00
		121411	Девизни рачун код домаћих банака		1.175.967,00
			– за пренос са девизног на динарски рачун и књижење позитивних курсних разлика (по курсу 117,6358) – по изводу		

Књижење новчаних средстава од домаћег донатора

Пример 3

Предшколска установа је добила новчана средства у износу од 130.000,00 динара. Уговором о поклону средства нису, по захтеву донатора, наменски опредељена, већ је остављено да предшколска установа определи

утрошак ових средстава. Како је износ већи од 100.000,00 динара по једном донатору, предшколска установа је дужна да у периоду од 30 дана по добијању средстава попуни и поднесе Пореској управи пореску пријаву (ППИ-3) на цео износ средстава и да по добијању решења од Пореске управе плати порез на поклон.

Књижење

Ред. број	Конто		Опис	Износ	
	Дугује	Потражује		Дугује	Потражује
1	2	3	4	5	6
1	121112		Текући-рачуни	130.000,00	
		744151	Текући добровољни трансфери од физичких и правних лица у корист нивоа општина		130.000,00
			– за примљену донацију у новчаним средствима		

Закључак

Обавезе утврђене по основу пореза на имовину, правни субјекат који води пословне књиге, у обавези је да их евидентира у пословним књигама. Евидентирање пореза на имовину у пословним књигама добија све већи значај услед пореског плурализма, јер се класификација буџетских прихода применом статистичких класификација уводи у глобални систем паралелног извештавања, што добија поред националног и међународни значај. Евидентирање пореских облика уређује се пореским законима како би се унифицирало одмеравање и признавање ове врсте рачуноводствених промена. Порез на имовину се код правних лица односно код буџетских корисника утврђује самоопрезивањем, тако што подносе пореску пријеву на - образац ППИ-1 јединици локалне самоуправе у чијој је надлежности овај порез. Порески обвезник је дужан да образац ППИ-1, односно пореску пријаву за непокретност подносе локалној самоуправи на којој се непокретност налази. Пријавом се морају обухватити све непокретности које су у власништву обвезника. На основу података из пореске пријаве утврђује се вредност непокретности применом пореске стопе коју утврди скупштина јединице локалне самоуправе. Тако утврђени износ пореза, порески обвезник је у обавези да измири у року од једне године, а пословну промену да евидентира на начин како је дато у напред наведеним примерима.

Литература

1. Видовић, Никола и Јолдић, Ненад. 2018. „Примена стандарда на балансирање хартија од вредности.” *Војно дело*, LXX (6): 282-296.
2. Вукша, Славко, Анђелић, Драган и Милојевић, Ирена. 2020. „Анализа као основа одрживости пословања.” *Одрживи развој* II (1): 53-72.
3. Милојевић, Иван. 2010. *Рачуноводство*. Београд: Центар за економска и финансијска истраживања.
4. Поповић, Дејан. 2014. *Пореско право*. Београд: Правни факултет.
5. Прдић, Недељко. 2018. „Ефикасност управљања инвестицијама.” *Култура полиса* XV (37): 371-383
6. Anđelić, Dragan i Majstorović, Aleksandar. 2016. „Modeli knjigovodstva u računovodstvenom sistemu.” *Akcionarstvo* XXII (1): 5-20
7. Đorđević, Slaviša i Mitić, Nebojša. 2020. „Alternativni računovodstveni postupci, kreativno računovodstvo i lažno finansijsko izveštavanje.” *Oditor* VI, (2): 21-37.
8. Kostić, Radan. 2020. „Revizija ostvarivanja ciljeva budžetskih programa.” *Održivi razvoj* II (1): 41-52.
9. Majstorović, Aleksandar, Tasić, Svetlana i Jovičević, Predrag. 2020. „Usmerenja za modeliranje sistema interne budžetske revizije.” *Akcionarstvo* XXVI (1): 49-63
10. Pravilnik o standardnom klasifikacionom okviru i kontnom planu za budžetski sistem, „Službeni glasnik RS”, 16/16, 49/16, 107/16, 46/17, 114/17, 20/18, 36/18, 93/18, 104/18, 14/19, 33/19, 68/19, 84/19 i 151/20,
11. Prdić, Nedeljko. 2019. „Efekti investicije - maksimalne cene u aukcijskoj trgovini.” *Oditor* V (3): 25-37.
12. Radičić, Marko i Raičević, Božidar. 2011. *Javne finansije: teorija i praksa*. Subotica: Ekonomski fakultet.
13. Vasiljević, Dragan. 2016. „Taxation of agricultural and forest land: comparative perspective and practice in Serbia.” *Ekonomika poljoprivrede* LXIII (2): 713-726.
14. Vidović, Nikola i Duin, Dragana. 2018. „Primena standarda u bilansiranju hartija od vrednosti u javnom sektoru.” *Oditor* IV (1): 104-118.
15. Zakon o porezu na dobit pravnih lica, „Službeni glasnik RS”, br. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14, 142/14, 91/15 i 112/2015
16. Zakon o budžetskom sistemu, „Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - ispravka, 108/13, 142/14, 68/15 - dr. zakon, 103/15, 99/16 i 113/17,
17. Zakon o porezu na dohodak građana, „Službeni glasnik RS”, br. 24/01, 80/02, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11, 93/12, 114/12, 47/13, 48/13, 108/13, 57/14, 68/14 i 112/15,
18. Zakon o opštem upravnom postupku, „Službeni glasnik RS”, br. 18/16 i 95/18,

19. Zakon o porezu na imovinu, „Službeni glasnik RS”, br. 80/02, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12, 47/13, 68/14, 95/18, 99/18 i 86/19,
20. Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji, „Službeni glasnik RS”, br. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 62/06, 61/07, 20/09, 72/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/19 i 144/20,
21. Zakon o javnom dugu, „Službeni glasnik RS”, br. 61/2005, 107/2009, 78/2011 i 68/2015,
22. Zakon o budžetskom sistemu, „Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13, 108/13, 142/14, 68/15, 103/15, 99/16 i 113/17,
23. Zakon o računovodstvu, „Službeni glasnik RS”, 73/19,
24. Zakon o finansiranju lokalne samouprave, „Službeni glasnik RS”, 62/06, 47/11, 93/12, 99/13, 125/14, 95/15, 83/16, 91/16, 104/16, 96/17, 89/18, 95/18, 86/19, 126/20,

ACCOUNTING TRETMENT OF PROPERTY TAX FOR BUDGET USERS

Summary: During the growth of economic activity, property tax became one of less generous taxes but still remained a very significant form of revenue due to fiscal federalization. Property tax in the Republic of Serbia is legally defined and regulated by Law on Property Taxes.

This paper will show how budget users, running books on the principle of double-entry bookkeeping record property taxes. This tax is determined by self-taxation through submission of tax returns by tax payers. Methods of defining how equipment received as a gift, procurement of parts or assets through foreign donation and monetary assets by domestic donators is covered by bookkeeping, will be the subject of this paper.

Key words: tax, assets, tax payer, bookkeeping treatment

Introduction

Property tax is a type of public revenue that significantly participates in total budget revenue. This tax is a part of real taxes (Popović 2014) because it only needs a property to be taxed without taking into consideration personal or economic capability of the person for whom tax liability is determined. Property taxes are considered static taxes when the object of taxation isn't an asset in dynamics (Anđelić and Majstorović 2016, 11), however when economic capability is manifested, taxation of assets in dynamics is performed, where the consequence is transfer of assets and its rights with the aim to gain economic capability. Static property taxes represent a safe budget revenue which can be easily and

* drimilojevic@gmail.com

** milos.miljkovic.mekis@gmail.com

reliably planned, considering it's a regular tax, paid periodically as long as taxed assets exist (Kostić 2020, 46). Based on tax returns that tax payers are obliged to submit, this tax is determined. Tax payers keeping a journal, general ledger and subsidiary ledgers are obliged to determine tax liabilities on their own. The tax payer (Majstorović, Tasić and Jovičević 2020, 57) is required to submit tax returns every year until the 31st of March. For assets exempted from paying taxes, tax return shouldn't be submitted. When determining taxes for a specific year, all changes recorded during the year that can or do have a significance on the amount of the obligation, aren't significant when determining the obligation for a specific year (Vasiljević 2016, 721). It's important to have this tax properly recorded in the business books, by respecting the accounting principles.

Property Tax and Its Regulation in the Republic of Serbia

Regulation of property tax was introduced in Serbia's tax system through the Law on Property Taxes („Official Gazette of Republic of Serbia“ no. 76/91). Its application began in January 1992. Law on Property Taxes which is used today was published in „Official Gazette of the Republic of Serbia” no. 80/02, 80/02 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12, 47/13, 68/14, 95/18, 99/18 and 86/2019 – in further work – Law on Taxes, and it has experienced multiple changes from the period it was published in 2002 until today.

Property taxes belong to real (object) taxes and affect properties without considering personal and economic capability of the tax payer. In order to partially mitigate this characteristic of property taxes, certain elements are introduced in its system in order to consider certain personal properties of the taxpayer. An example is article 12 of the Law on Taxes that defines tax exemption of state owned assets, as well as consular and diplomatic missions of foreign countries if the Republic of Serbia has the same rights in their country, as well as assets of conventionally accepted churches and other religious communities and assets for which tax exemption is regulated by a bilateral contract with another country and in cases when total tax base for all assets in local self-governments doesn't exceed 400,000.00 dinars (Radičić and Raičević 2011).

Article 6 of the Law on financing local self-governments („Official Gazette of Republic of Serbia“, no. 62/2006, 47/2011, 93/2012, 99/2013, 125/2014, 95/2015, 83/2016, 91/2016, 104/2016, 96/2017, 89/2018, 95/2018, 86/2019, 126/2020, in further work - Law on financing local self-government) classified property taxes as source revenue of local self-governments and the rate of this tax is determined by assemblies of local self-governments.

Since January 1st 2007, tax on property which isn't in dynamics is determined, controlled and charged by local self-governments considering that property tax is a source income for local self-governments. Implementing decentralization of the fiscal system (Vidović and Duin 2018, 114) enabled own financing

of local self-governments and with it increased their financial independence. Fiscal decentralization encourages tax competitiveness (Prdić 2018, 378) among local self-governments and secures greater revenue for the ones that are more successful in market competition, based on which they can plan and finance jobs in their jurisdiction.

Legislative Regulation of Property Taxes

Settling property tax related obligations in the Republic of Serbia is defined by Law on Taxes which is harmonized with Law on financing local self-governments. In order to legally and accurately determine tax obligations that arise based on Law on property taxes for the yearly period, they first have to define and normatively regulate concepts of significance for expressing obligations based on taxes, which are (Đorđević and Mitić 2020, 131):

- 1) Property tax base;
- 2) Property tax payer;
- 3) Tax exemptions and reliefs and
- 4) Tax rate.

Law on taxes prescribes the maximum amounts of property tax rate that a local self-government can determine for property taxes, having in mind that local self-governments determine the specific rate.

This legal solution prevents local self-governments to limitlessly increase tax rates, thus increasing tax burden to taxpayers, in order to increase assets for their own expenditure. According to the jurisdiction given to local self-government assemblies, local self-governments can individually determine the rate or property tax rates, based on Law on property taxes and previously defined Decision on tax rates within a specific territory of local self-government in order to collect property taxes in its jurisdiction. Local self-governments also have the right to determine property tax rates up to the highest tax rate allowed by Law on taxes, enabling them to determine different tax rates in different units of local self-government and thus having different revenue based on property tax for each subsequent year.

Law on property taxes defines several different types of taxes as follows: assets in statics and assets in dynamics.

Static property tax is under the jurisdiction of local tax governments, while gifts, inheritance and transfer of absolute rights are administered by the Tax Administration through the Sector for Separate Activities. In order for the Law on Taxes to be applied properly for specific cases, the Tax Administration must apply the Law on Tax Procedures and Tax Administration, which is of great significance for its lawful work, as well as Law on Administrative Procedure, where the rules on jurisdiction for conducting a procedure, adopting solutions,

decisions on appeals etc. are defined. In addition to the mentioned procedural laws, within the whole procedure of determining tax liabilities, it's necessary to take into account other tax laws whose application excludes determining tax liabilities based on Law on Taxes, as well as non-tax laws that determine the way of keeping business books and the manner of compiling accounts for a business year, above all other the following Laws: Law on Assets Owned by the Republic of Serbia, Law on Corporate Income tax, Law on Accounting, etc., as well as by-laws enacted based on those laws.

Budget as a Financial Institute

All public revenue (taxes, contributions, charges and other forms of public revenue) collected to finance public expenditure should be placed and distributed to defined users for specified purposes, which is why the budget is used. A country determines the amount of funding for all public functions through its budget, as well as instruments to distribute those assets to specific users based on the amount and purpose. Local self-governments and Autonomous provinces, i.e. their assemblies as well as city and municipality assemblies plan revenue and earnings every year and approve expenditure and expenses needed for financing their own and entrusted affairs.

- Budget system of the Republic of Serbia consists of the budget of:
- Republic of Serbia,
- Autonomous provinces,
- Cities and municipalities,
- City of Belgrade and
- Financial plans of organizations that have mandatory social insurance.

The budget consists of general and special parts. General part of the budget is made from: 1) presentation of income and expenses; 2) review of income from foreign and domestic loans, repayment of principal and interest for debt by all levels of government; 3) assessment of total indebtedness, i.e. deleveraging during the budget year; 4) proposals for the use of surpluses, as well as sources for financing possible deficit; 5) estimates of the amounts of new guarantees during the budget year; 6) assessment of other eventual obligations and their influence on the budget; 7) overview and structure of total unpaid debt and given guarantees; 8) permanent and current budget reserve and 9) descriptions and estimates of tax expenditure (Vukša, Anđelić and Milojević 2020, 68).

Special part of the budget consists of financial plans that are created by direct users of budget funds. They consist of expenditure by direct beneficiaries, in accordance with functional and economic classification. Organizations of mandatory social insurance such as National Health Insurance Fund, Pension and Disability Insurance Fund of the Republic of Serbia, adopt a financial plan on their own.

Revenue Gained by Local Self-Governments

In accordance with article 5 of Law on financing local self-governments, budgets of local self-governments are funded from transfers, assigned and source revenue, borrowing and other revenue defined by law.

Property tax is a local self-government revenue that is calculated for:

- Land ownership whose area is larger than 10 acres;
- Lease or use of apartments or other property by natural persons;
- Publicly owned property without a legal basis;
- Use of publicly owned property in accordance with the law governing public property;
- Use of state owned property by an unknown party.

Property tax must be paid when there is a right to lease or use a property without owning it. Based on article 5, paragraph 1 of Law on financing local self-governments, residential and commercial buildings, land, apartments, business premises, buildings, garages and areas for rest and recreation, other buildings and their parts are considered property.

Property right, as a subject of taxation, implies the widest legal authority over things within the legal order. Property right encompasses: the right to hold, use and manage one thing, such as real estate and it applies to everyone (*erga omnes*) and therefore represents the most complete, broadest and most comprehensive legal authority over things within a legal order. However, since other rights (use, possession) deprive the owner of the property where he has a constituted ownership a part of his power as an owner, the law determined that property tax is paid by the holder of those rights and not the property owner.

Territorial principle is the basic principle when determining property tax, which in essence means that the tax payer is a natural or legal person that has a specific right over the property that is found on the territory under management of a local self-government. From the aspect of property tax collection, territorial principle has the advantage that the subject of taxation (property) is within the national territory, so the tax can be easily collected and when necessary by force from the property itself.

In order to determine tax liabilities, tax payers are required to file a tax return. The legal entity that keeps the books is obliged to determine the property tax and based on it file a tax return on the PPI-1 form.

Tax payer will file the PPI-1 form to the local self-government on whose territory the property is located. The PPI-1 form includes all property on the territory of a local self-government. Based on data from the tax return form, i.e. PPI-1 form (which is determined based on usable area and the average price of a square meter of property on the territory of a local self-government, within the zone where the property is located) the value of the property is determined by applying the tax rate that is determined by the local self-government assembly.

Образац ПШИ-1

РЕПУБЛИКА СРБИЈА
 Јединица локалне самоуправе _____
 Организациона јединица _____

ПОРЕСКА ПРИЈАВА	
ИЗМЕНЈЕНА ПОРЕСКА ПРИЈАВА	
Идентификациони број пријаве	

**ПОРЕСКА ПРИЈАВА
 О УТВРЂЕНОМ ПОРЕЗУ НА ИМОВИНУ ЗА 20 _____ ГОДИНУ**

1. ПОДАЦИ О ОБВЕЗНИКУ ПОРЕЗА, ОДНОСНО О ОГРАНКУ НЕРЕЗИДЕНТНОГ ОБВЕЗНИКА

1.1. Пословно име, односно име и презиме _____

1.2. Порески идентификациони број (ПИБ, односно ЈМБГ) _____

1.3. Матични број _____

1.4. Претежна делатност _____ Шифра _____

Назив _____

1.5. Датум уписа у регистар _____

1.6. Подаци о седишту/адреси огранка/пребивалишту/боравишту:

1.6.1. Град/Општина _____

1.6.2. Место _____

1.6.3. Назив улице _____

1.6.4. Број (број и слово) _____

1.6.5. Спрат, број посебног дела објекта (стана, локала и сл.) и слово _____

1.6.6. Број телефона _____

1.6.7. E-mail _____

2. ПРИЈАВЉУЈЕМ:

2.1. Утврђени порез за 20 _____ годину _____

2.2. _____ измену утврђеног пореза за 20 _____ годину због промене: _____

Дан настанка промене: _____

3. УТВРЂЕНИ ПОРЕЗ ЗА 20 _____ ГОДИНУ
 (збир утврђеног пореза за све непокретности са Бр. 8. Прилога-1)

3.1. Износ пореза за прво тромесечје _____
 (збир утврђеног пореза за прво тромесечје за све непокретности са Бр. 8.1. Прилога-1)

3.2. Износ пореза за друго тромесечје _____
 (збир утврђеног пореза за друго тромесечје за све непокретности са Бр. 8.2. Прилога-1)

3.3. Износ пореза за треће тромесечје _____
 (збир утврђеног пореза за треће тромесечје за све непокретности са Бр. 8.3. Прилога-1)

3.4. Износ пореза за четврто тромесечје _____
 (збир утврђеног пореза за четврто тромесечје за све непокретности са Бр. 8.4. Прилога-1)

4. ИЗНОС УВЕЋАЊА-УМАЊЕЊА УТВРЂЕНОГ ПОРЕЗА СА БРОЈА 3. ЗБОГ ПРОМЕНЕ СА БРОЈА 2.2.
 (збир Бр. 9. из Прилога-1 који су саставни део ове пријаве)

4.1. Износ увећања-умањења утврђеног пореза за прво тромесечје _____
 (збир Бр. 9.1. из Прилога-1 који су саставни део ове пријаве)

4.2. Износ увећања-умањења утврђеног пореза за друго тромесечје _____
 (збир Бр. 9.2. из Прилога-1 који су саставни део ове пријаве)

4.3. Износ увећања-умањења утврђеног пореза за треће тромесечје _____
 (збир Бр. 9.3. из Прилога-1 који су саставни део ове пријаве)

4.4. Износ увећања-умањења утврђеног пореза за четврто тромесечје _____
 (збир Бр. 9.4. из Прилога-1 који су саставни део ове пријаве)

5. УТВРЂЕНИ ПОРЕЗ ЗА 20__ ГОДИНУ НАКОН ПРОМЕНЕ (Бр.3 + Бр.4, одн. Бр.3 - Бр.4.)		
5.1. Износ пореза за прво тромесечје (Бр.3.1. + Бр.4.1, одн. Бр.3.1. - Бр.4.1.)		
5.2. Износ пореза за друго тромесечје (Бр.3.2. + Бр.4.2, одн. Бр.3.2. - Бр.4.2.)		
5.3. Износ пореза за треће тромесечје (Бр.3.3. + Бр.4.3, одн. Бр.3.3 - Бр.4.3.)		
5.4. Износ пореза за четврто тромесечје (Бр.3.4. + Бр.4.4, одн. Бр.3.4. - Бр.4.4.)		
6. ПОПИС ПРИЛОГА НА ОБРАСЦИМА ПРИЛОГ-1 И ПРИЛОГ-2:		Број Прилога
6.1. на Обрасцу Прилог-1		
6.2. на Обрасцу Прилог-2		
7. ПОПИС ПРИЛОЖЕНИХ ДОКАЗА:		
8. НАПОМЕНА ПОДНОСИОЦА ПРИЈАВЕ:		
Попуњава подносилац пријаве: пријаву је попунио и подноси:		
☐ порески обвезник	☐ законски заступник обвезника	<input type="text"/>
☐ порески пуномоћник	☐ заступник обвезника по службеној дужности	<input type="text"/>
☐ порески саветник	☐ огранак нерезидентног обвезника	<input type="text"/>
<input type="text"/>		<input type="text"/>
(пословно име, односно име и презиме подносиоца пријаве)		(пребивалштаје, односно седиште подносиоца пријаве)
У	Потпис подносиоца пријаве:	
Дана: _____ 20__	<input type="text"/>	
Попуњава орган јединице локалне самоуправе надлежан за утврђивање, наплату и контролу пореза на имовину		
Потврда о пријему пореске пријаве:		

Figure 1. Tax Return Which Determines the Property Tax

Useful area of a facility is determined based on appropriate documentation, and in the absence of such documentation, by measuring. Zone in which the property is located represents a part of the territory of a local self-government which is determined by the decision of the competent authority within the self-government and depends on the communal and traffic infrastructure and presence of public facilities, as well as its connection with industrial zones and other important contents within the local self-government (Prdić 2019, 33).

Local self-government has an obligation to determine at least two zones on its territory and after that, the average price of a real estate within those zones, based on a time period from January till the end of September of the year that preceded the current year for which the price is determined. The price is determined by an act of the competent authority.

A tax rate of 40% can be determined for tax entities that keep the books. When a local self-government hasn't determined the amount of the tax rate or determined it incorrectly, i.e. above the maximum amount, the method for determining tax amount will be by applying the highest tax rate for property of a tax payer with established business books (Vidović and Joldić 2018, 291).

Based on the Law, obligation for property tax has arisen when: the property has been acquired, the property holder started using it, the day when the real estate was established, the user permit was issued or the day when it's possible to use the property in another way. Property tax will not be paid when the right to use it stops or when the specific property ceases to exist. When the property is used by the state, autonomous or local self-government or any other budget user, in accordance with article 12, paragraph 1, item 1 of the Law on taxes, property tax will not be paid. State and autonomous provinces and local self-government bodies use the publicly owned property in the goal of performing their duties, as well as generating income by leasing them. The owner of that property is the state, while the other bodies are only its users (Milojević, 2010).

Редни број Прилога

Прилог-2 уз Образац ППИ-1

НЕПОКРЕТНОСТИ КОЈЕ СУ ОСЛОБОЂЕНЕ ПЛАЋАЊА ПОРЕЗА									
Р. бр.	Подаци о непокретности								
<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
(предмет опорезивања) (врста непокретности)		(зона)	(удео)	(укупна површина) m ²		(корисна површина) m ²			
<input type="text"/>		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>		<input type="text"/>			
(место)		(катастарска општина)			(бр. катастарске/их парцеле/а)				
<input type="text"/>		<input type="text"/>			<input type="text"/>				
(назив улице)		(број и слово)	(спрат)	(бр. посебног дела)	(бр. листа непокр.) ¹	(законски основ за пореско ослобођење) ²			
Дан од којег се утврђује порез за 20 год.		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Основ	<input type="text"/>		
Дан до којег се утврђује порез за 20 год.		<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	Основ	<input type="text"/>		

1 - уноси се број листа непокретности - за непокретности, односно број листа водова - за водове

2 - уноси се одредба (члан, став и тачка) Закона о порезима на имовину, која је основ за пореско ослобођење

Figure 2. Attachment to Form PPI-1

Even though Annexes 1 and 2 are an integral part of PPI-1 Form, the tax-exempt payer for the property stated in the tax return doesn't submit Annex 1 and its sub-annexes, considering that Annex 1 contains data on determining taxes that don't affect exemption on payment of property tax.

This annex shows the data on property for which the tax payer is exempted, as well as the legal basis for it.

Gift Tax

Based on the received gift, its recipient is obliged to submit an application to the Tax Administration where the tax on the received gift is determined on the PPI-3 form.

4. ПОПИС ПРИЛОЖЕНИХ ДОКАЗА:		
5. НАПОМЕНА		
Пријаву је припремио⁵:	<input type="text"/>	<input type="text"/>
☐ порески обвезник	(ЈМБГ подносиоца пријаве)	(ЈМБГ/ЕБС подносиоца пријаве)
☐ порески пуномоћник	<input type="text"/>	
☐ порески саветник	(пословно име, односно име и презиме подносиоца пријаве)	
☐ законски заступник обвезника	<input type="text"/>	
☐ заступник обвезника по службеној дужности	(адреса подносиоца пријаве)	
☐ солидарни јемац	<input type="text"/>	<input type="text"/>
	(место)	(датум) (потпис подносиоца пријаве)

1 - **Пореска пријава се подноси** Пореској управи - организационој јединици надлежној за територију на којој обвезник - физичко лице има пребивалиште, одн. боравиште, одн. на којој обвезник - правно лице има седиште; итузетно, пореска пријава за утврђивање пореза на поклон који за предмет има само непокретност подноси се Пореској управи - организационој јединици надлежној за територију на којој се налази непокретност коју обвезник прима на поклон

2 - **Подносилац пријаве означава да ли подноси пореску пријаву или измену пореску пријаву**

3 - **ЕБС - Евиденциони број страна, уноси** перзидентно физичко лице које има бораиште у Републици Србији

4 - **Право на пореско ослобођење из члана 21. Закона о порезима на имовину** („Сл. гласник РС”, бр. 26/01, 45/02-СУС, 80/02, 80/02-др. закон, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12-УС, 47/13, 68/14-др. закон, 95/18, 99/18-УС и 86/19 - у даљем тексту: Закон), односно **на умањење пореза по основу пореског кредита из члана 22. Закона** (резидент Републике Србије на наслеђе одн. поклон покретних ствари и права (осим права на непокретности) остварено у иностранству, на које наслеђе одн. поклон је порез плаћен у држави на чијој територији се налази)

5 - **Подносилац пријаве у одговарајућој кућни обележава основ по коме подноси пријаву**

Figure 3. Tax return for determining the gift and inheritance tax

Within the tax return, the recipient enters data on the legal basis of receiving a gift, date when the contract was concluded, i.e. date when the gift was received. If the recipient meets the conditions for tax exemption based on article 21 of the Law on taxes, he is obliged to enter the basis of exemption. In accordance with article 21, paragraph 1, item 8 of the Law on taxes, gift tax isn't paid when the state concludes a bilateral agreement as defined by article 21, paragraph 1, item 12 of the Law on taxes and the legal entity receives a donation in the form of assets, money or some other right.

Bellow there are examples of ledger postings of fixed assets received as a gift.

Posting equipment received as a gift in kind

It's often the case that donors, instead of money, give equipment or other fixed assets to recipients, that were used or could even be new. In both cases the donor sends documentation with the gift, from which its value can reliably be established, and if, for whichever reason the donor doesn't send the necessary documentation, the recipient of the gift will determine its market value and make a record of it.

Posting fixed assets received as a gift (as a donation in kind) – therefore, without expense for procuring these assets, will be performed in accordance with article 10 of the Ordinance on the standard classification framework and Chart of Accounts for the budget system („Official Gazette of the Republic of Serbia“, no. 16/16, 49/16, 107/16, 46/17, 114/17, 20/18, 36/18, 93/18, 104/18, 14/19, 33/19, 68/19, 84/19 and 151/20, in further text - Ordinance), where it is defined that by posting on the sub-analytical account – Other changes in volume within the group 011000 – Real estate and equipment and article 13 of the Ordinance, by approving an equivalent amount in accordance with the principles of double-entry bookkeeping in sub-analytical accounts within the synthetic account 341100 – Other changes in volume, the adjusted value based on calculated depreciation and calculated use is recorded.

All changes that occurred at budget users in the current year that are recorded on the accounts – Other changes in volume, when the opening balance for the next year is recorded, are transferred to the sub-analytical accounts of assets in category 010000 – Non-financial assets in fixed accounts and analogously to corresponding sub-analytical accounts within synthetic account 311100 – Non-financial assets in fixed assets.

Example 1

A donor gifted one computer that was used for a while to the user of budget assets in June 2020. According to the documentation provided by the donor, purchase value of the computer is 70,000.00 dinars, value adjustment is 20,000.00 dinars and current value is 50,000.00 dinars. Calculated depreciation from July 1st until 31st of December 2020 (at the depreciation rate of 20%) is 7,000.00 dinars.

Ledger Posting

No.	Account		Description	Amount	
	Debit	Credit		Debit	Credit
1	2	3	4	5	6
I – Posting in current year (2020) when receiving a computer as a gift					
1	011228		Other changes in administrative equipment volume	70,000.00	
		011229	Value adjustment of administrative equipment		20,000.00
		341131	Other changes in equipment volume		50,000.00
			<i>– to enter a computer received as a gift from a donor</i>		

II – Posting calculated value adjustment on the 31st of December 2020				
2	341131		Other changes in equipment volume	7,000.00
		011229	Value adjustment of administrative equipment	7,000.00
			<i>– for calculated value adjustment from July 1st until 31st of December 2020</i>	
III – Posting the opening balance on January 1st 2021				
3	011222		Computer equipment	70,000.00
		011228	Other changes in administrative equipment volume	70,000.00
			<i>– for transfer to fixed assets (in opening balance)</i>	
4	341131		Other changes in equipment volume	43,000.00
		311112	Equipment	43,000.00
			<i>– for recording equipment at capital sources (in opening balance)</i>	

Note: Considering that the value of computers obtained as a gift is less than 100,000.00 dinars, the recipient doesn't pay gift tax.

Ledger posting of procuring fixed assets (equipment) from foreign donations

Example 2

Government of the Republic of Germany paid the amount of 10,000 euros on the foreign currency account of a health institution for the procurement of medical equipment, i.e. the amount of 1,165,967.00 dinars on the day of payment 05.12.2020 (at the exchange rate 117.59 din. = 1 euro). After the contract was concluded, the health institution paid the supplier an amount of 1,175,576.00 dinars that the bank transferred from the foreign currency account to the current account of the health institution.

In the given example, it can be clearly seen that there was a change in value of dinar when paying the supplier, i.e. negative exchange rate difference of 391 dinars, which is very important when posting in the ledger, because 391 dinars is recorded on 444111 – Negative exchange rate account. The health institution won't be able to deduce the previous tax which is stated in the suppliers invoice. Also, the health institution doesn't pay gift tax, in accordance with the international contract with the donor country.

Ledger Posting:

No.	Account		Description	Amount	
	Debit	Credit		Debit	Credit
1	2	3	4	5	6
1	121411		Foreign currency account with domestic banks	1,175,967.00	
		731161	Current donations from foreign countries in favor of National Health Insurance Fund		1,175,967.00
			– for a received donation from abroad (at the exchange rate of 117.6036) – by statement		
2	131212		Accrued unpaid expenses	1,175,967.00	
		252111	Suppliers in the country		1,175,967.00
			– for a supplier invoice obligation		
3	015122		Administrative equipment in preparation	1,175,967.00	
		311151	Non-financial assets in preparation		1,175,967.00
			– to record the procured equipment in preparation		
4	121112		Current account	1,175,576.00	
	441111		Negative exchange rate differences	391.00	
		121411	Foreign currency account with domestic banks		1,175,967.00
			– to transfer from foreign currency to domestic account and posting negative exchange rate at the time of payment (at the rate of 117.4705) – by statement		
6	252111		Suppliers in the country	1,175,967.00	
		121112	Current account		1,175,967.00
			– for paid invoice to the supplier – by statement		
7	512511		Medical equipment	1,175,967.00	
		131212	Accrued unpaid expenses		1,175,967.00
			– expenditure in class 500000 for paid equipment		

8	011251		Medical equipment	1,175,967.00	
		015125	Medical and laboratory equipment in preparation		1,175,967.00
			– to transfer the equipment from preparation to use		
9	311151		Non-financial assets in preparation	1,175,967.00	
		311112	Equipment		1,175,967.00
			– to record the equipment in use at capital sources		

Note: Under the assumption that, based on the data from Example 2, during payment there was weakening of the dinar related to the euro, i.e. that 10,000 euros amounts to 1,176,358.00 dinars at average exchange rate (117.6358 dinars for 1 euro) then ledger posting at number 4 from the previous example would look like this:

Ledger Posting: for positive exchange rate differences

No.	Account		Description	Amount	
	Debit	Credit		Debit	Credit
1	2	3	4	5	6
4	121112		Current account	1,176,358.00	
		745161	Mixed and indefinite revenue in favor of the National Health Insurance Fund		391,00
		121411	Foreign currency account with domestic banks		1,175,967.00
			– for transfer from foreign currency to domestic account and posting positive exchange rate differences (at the exchange rate 117.6358) – by statement		

Posting funds from a domestic donor

Example 3

A preschool institution received funds in the amount of 130,000.00 dinars. The contract on the gift wasn't earmarked, at the request of the donor, but left to the preschool to determine its use. Since the amount is above 100,000.00 dinars per donor, the preschool institution is obliged to fill in and submit a tax return

(PPI-3) to Tax Administration within 30 days of receiving the funds for the entire amount and when the Tax Administration provides a decision, to pay taxes.

Ledger Posting:

No.	Account		Description	Amount	
	Debit	Credit		Debit	Credit
1	2	3	4	5	6
1	121112		Current account	130,000.00	
		744151	Current voluntary transfers from natural and legal entities in favor of municipality level entities		130,000.00
			– for accepted donation in funds		

Conclusion

Obligations determined based on property tax have to be recorded within ledgers by the legal entity that runs the books. Recording property tax in business books is gaining significance due to tax pluralism, because the classification of budget revenue, through application of statistical classifications, is introduced in the global system of parallel reporting, which is gaining international significance. Recording tax forms is regulated by tax laws in order to unify measurement and recognition of this type of accounting changes. For legal entities, i.e. budget users, property tax is determined by self-taxation, by submitting a tax return on the PPI-1 form to local self-governments in whose jurisdiction the property is found. Application needs to cover all property owned by the tax payer. Based on data from the tax return, value of the property is determined by applying the tax rate determined by the local self-government assembly. Thus determined tax amount, the tax payer is obliged to pay within one year. The business change should be recorded in the manner given in the above stated examples.

References

1. Видовић, Никола и Јолдић, Ненад. 2018. „Примена стандарда на балансирање хартија од вредности.” *Војно дело*, LXX (6): 282-296.
2. Вукша, Славко, Анђелић, Драган и Милојевић, Ирена. 2020. „Анализа као основа одрживости пословања.” *Одрживи развој II* (1): 53-72.
3. Милојевић, Иван. 2010. *Рачуноводство*. Београд: Центар за економска и финансијска истраживања.

4. Поповић, Дејан. 2014. *Пореско право*. Београд: Правни факултет.
5. Прдић, Недељко. 2018. „Ефикасност управљања инвестицијама.” *Култура полиса XV* (37): 371-383
6. Anđelić, Dragan i Majstorović, Aleksandar. 2016. „Modeli knjigovodstva u računovodstvenom sistemu.” *Akcionarstvo XXII* (1): 5-20
7. Đorđević, Slaviša i Mitić, Nebojša. 2020. „Alternativni računovodstveni postupci, kreativno računovodstvo i lažno finansijsko izveštavanje.” *Oditor VI*, (2): 21-37.
8. Kostić, Radan. 2020. „Revizija ostvarivanja ciljeva budžetskih programa.” *Održivi razvoj II* (1): 41-52.
9. Majstorović, Aleksandar, Tasić, Svetlana i Jovičević, Predrag. 2020. „Usmerenja za modeliranje sistema interne budžetske revizije.” *Akcionarstvo XXVI* (1): 49-63
10. Pravilnik o standardnom klasifikacionom okviru i kontnom planu za budžetski sistem, „Službeni glasnik RS”, 16/16, 49/16, 107/16, 46/17, 114/17, 20/18, 36/18, 93/18, 104/18, 14/19, 33/19, 68/19, 84/19 i 151/20,
11. Prdić, Nedeljko. 2019. „Efekti investicije - maksimalne cene u aukcijskoj trgovini.” *Oditor V* (3): 25-37.
12. Radičić, Marko i Raičević, Božidar. 2011. *Javne finansije: teorija i praksa*. Subotica: Ekonomski fakultet.
13. Vasiljević, Dragan. 2016. „Taxation of agricultural and forest land: comparative perspective and practice in Serbia.” *Ekonomika poljoprivrede LXIII* (2): 713-726.
14. Vidović, Nikola i Duin, Dragana. 2018. „Primena standarda u bilansiranju hartija od vrednosti u javnom sektoru.” *Oditor IV* (1): 104-118.
15. Zakon o porezu na dobit pravnih lica, „Službeni glasnik RS”, br. 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14, 142/14, 91/15 i 112/2015
16. Zakon o budžetskom sistemu, „Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13 - ispravka, 108/13, 142/14, 68/15 - dr. zakon, 103/15, 99/16 i 113/17,
17. Zakon o porezu na dohodak građana, „Službeni glasnik RS”, br. 24/01, 80/02, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11, 93/12, 114/12, 47/13, 48/13, 108/13, 57/14, 68/14 i 112/15,
18. Zakon o opštem upravnom postupku, „Službeni glasnik RS”, br. 18/16 i 95/18,
19. Zakon o porezu na imovinu, „Službeni glasnik RS”, br. 80/02, 80/02, 135/04, 61/07, 5/09, 101/10, 24/11, 78/11, 57/12, 47/13, 68/14, 95/18, 99/18 i 86/19,
20. Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji, „Službeni glasnik RS”, br. 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 62/06, 61/07, 20/09, 72/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15, 112/15, 15/16, 108/16, 30/18, 95/18, 86/19 i 144/20,

21. Zakon o javnom dugu, „Službeni glasnik RS”, br. 61/2005, 107/2009, 78/2011 i 68/2015,
22. Zakon o budžetskom sistemu, „Službeni glasnik RS”, br. 54/09, 73/10, 101/10, 101/11, 93/12, 62/13, 63/13, 108/13, 142/14, 68/15, 103/15, 99/16 i 113/17,
23. Zakon o računovodstvu, „Službeni glasnik RS”, 73/19,
24. Zakon o finansiranju lokalne samouprave, „Službeni glasnik RS”, 62/06, 47/11, 93/12, 99/13, 125/14, 95/15, 83/16, 91/16, 104/16, 96/17, 89/18, 95/18, 86/19, 126/20,